

Seringenstraat – herinrichting en aanplant van nieuwe bomen ter compensatie

Samenvatting zienswijze Bomenbond Rijnland¹:

1. De Bomenbond Rijnland (BBR) zal – gezien de in het geding zijnde ruimtelijke ontwikkelingen² – geen bezwaar maken tegen de kap van bomen in de Seringenstraat.
2. Vijf jonge bomen komen in beginsel aanmerking voor verplanten naar andere locaties. De kosten daarvan zijn evenwel onevenredig groot, zodat een verplantplicht niet opportuun lijkt.
3. De voorstellen voor compensatie van de te kappen bomen vindt de BBR onder de maat. Om onze instemming te verkrijgen met de nieuwe aanplant van bomen zijn nadere afspraken nodig.

Onze zienswijze in hoofdlijnen

Gezien de plannen voor sloop en nieuwbouw van woningen aan de Seringenstraat beschouwt de Bomenbond Rijnland de kap van de huidige bomen als onvermijdelijk. Wij richten onze zienswijze daarom op het aanplanten van nieuwe bomen na afronding van de bouwwerkzaamheden (het compensatieplan). Wij vinden de voorstellen in het rapport over het compensatieplan onder de maat (*Rapport van Boomtotaalzorg, d.d. 19-12-2025, Verplantbaarheidsonderzoek en compensatieplan Seringenstraat*).

Onze zienswijze is dat bij de nieuwe aanplant niet alleen rekening moet worden gehouden met de ecologische waarde van die nieuwe bomen, maar ook met functie van die bomen in deze straat als onderdeel van de wijk/stad. Dan gaat het ook over andere ecosysteemdiensten van bomen, zoals klimaatadaptatie, en over de gebruiks- en belevingswaarde van bomen. De in het rapport voorgestelde twee scenario's (waaruit te kiezen zou zijn) voldoen beide niet aan te stellen eisen voor boomkroonbedekking en boomkroonvolume.

Het compensatievoorstel (adviesrapport van Boomtotaalzorg)

Boomtotaalzorg constateert dat de huidige groeiplaatsen niet voldoen aan de meest recente eisen en dat zij opnieuw zullen moeten worden ingericht (blz. 13/29).

In het rapport van boomtotaalzorg worden twee scenario's genoemd: een met wilde lijsterbes en een met zuilvormige eiken.

Scenario 1 (*Sorbus aucuparia*; *Wilde lijsterbes*): redengeving in het adviesrapport voor die soorten is dat de nieuwe situatie dan zoveel mogelijk zou lijken op de oude situatie.

Scenario 2 (*Quercus robur* 'Koster'; *zuilvormige zomereik*): redengeving is dat door minder bomen aan te planten deze meer ruimte zullen krijgen, waardoor en kwalitatief hoogwaardige soorten kunnen worden gebruikt, waarbij het totale boomkroonvolume ten opzichte van de bestaande situatie zelfs zou toenemen.

Onze zienswijze op scenario 1: wij vinden de reden dat 'de nieuwe situatie zoveel mogelijk zou moeten lijken op de oude situatie' geen goede onderbouwing voor de te

---

¹ Zie de bijlage voor het proces wat aan deze zienswijze voorafging. Deze zienswijze is vastgesteld op 19.01.2026

² De gas- elektra- en waterleidingen liggen precies onder de standplaatsen van de bomen. Vanwege de sloopnieuwbouw zullen graafwerkzaamheden plaatsvinden om het bestaande gastracé te verwijderen en het bestaande water- en elektracé te verwijderen en vervolgens verzwaard terug te brengen.

maken keuze. Wij vinden dat de huidige situatie niet voldoet. In de - ook door Boomtotaalzorg opgestelde - Bomen Effect Rapportage d.d. 02-05-2025, is te lezen dat het saldo van de huidige boomkroonprojecties 518,5 m2 zou bedragen³. Dat is slechts 17% van het oppervlak van het plangebied.

Wij zien dat in de Seringenstraat ruimte genoeg is voor minstens hetzelfde aantal bomen van de omvang van een zuilvormige eik. Dus niet terug naar acht bomen, maar aanplanten van vijftien bomen op ongeveer dezelfde groeiplaatsen. En niet alleen zuilvormige eiken, maar een variatie aan boomsoorten, zodanig dat een evenwichtige, leesbare en toekomst-vaste mix wordt gerealiseerd.

Teneinde een goede inschatting te maken, hebben wij gekeken in een vergelijkbare straten in Leiden:

- Koningstraat, waar zuilvormige eiken zijn afgewisseld met andere soorten.
- Vollersgracht en Buitenruststraat waar veld-esdoorns (*Acer campestre*) zijn afgewisseld met andere soorten).

In vergelijking met deze straten is in de Seringenstraat is meer dan voldoende plantafstand tussen de bomen om dergelijke soorten aan te planten. Ook voor de Seringenstraat bepleiten wij een variatie aan boomsoorten.

Wat heeft de Seringenstraat aan bomen nodig?

De eerste vraag voor de boomkeuze zou moeten zijn: wat moet deze boom hier doen? De juiste boom op de juiste plaats voor de juiste reden. Hierbij kan de ontwerpleeftijd worden betrokken. Daarmee bepaal je op basis van de beschikbare groeiplaatsvolumes wat realistische toekomstperspectieven voor bomen kunnen zijn.

Onze visie voor de Seringenstraat is dat het een aangename verblijfplaats is, vooral op dagen dat van de buitenruimte kan worden genoten. Dat betekent een straat met voldoende bomen die verkoeling brengen in de zomer en die mensen een gevoel van welbehagen geven. Niet voor niets is door Cecil Konijnendijk de 3-30-300 regels bedacht dat vanuit iedere woning minstens 3 bomen zijn te zien en dat de boomkroonbedekking in een plangebied 30 procent van de totale oppervlakte van dat plangebied is⁴. Bomen van voldoende omvang bovengronds (hoogte en volume) kunnen ook zorgen voor verkoeling in huizen en tuinen.

Soortkeuze

Onze zienswijze is dat in het 'plangebied Seringenstraat' de 17 gekapte bomen met minstens 17 bomen worden gecompenseerd: zeven zuilvormige eiken (*Quercus robusta* 'Koster'), zes veldesdoorn (*Acer campestre* 'Elsrijk') en drie wilde lijsterbessen (*Sorbus aucuparia*), alsmede een grove den (*Pinus Sylvestris*). In totaal zeventien bomen.

---

³ De boomkroonbedekking van de huidige Zweedse lijsterbessen zou 45 m2 per exemplaar bedragen en die van de Magnolia's 12,5 m2 (door Boomtotaalzorg berekend op basis van stelposten). Wat ons betreft een zware overschatting van de feitelijke oppervlakten van de kroonprojecties. Zelfs bij die zware overschatting is de boomkroonbedekking maar 17% van het plangebied, dat 2900 m2 groot is.

⁴ Het cijfer 300 staat voor de afstand in meters tot hoogwaardig kwalitatief groen zoals een park, maar dat is voor dit compensatieplan niet aan de orde.

Samenvatting zienswijze (aangepast na het overleg op 16 januari 2026)

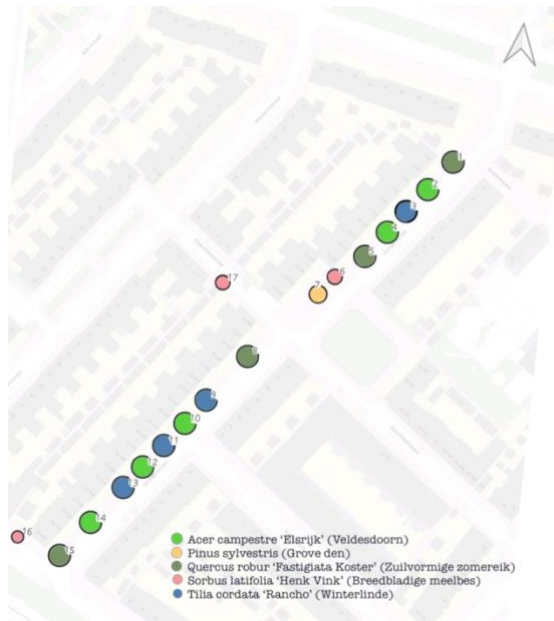
Op vrijdag 16 januari vond overleg plaats op het kantoor van woningbouwvereniging De Sleutels, waarbij aanwezig waren:

Willem van Hoof van woningbouwvereniging De Sleutels;

Roelant Jonker en Bart van Eijk de gemeente Leiden;

Bea Hoogheid en Eduard Groen van de BBR.

De zienswijze is na overleg met secretaris Tessa Viragh en lid/adviseur Bea Hoogheid opgesteld door bestuurslid Eduard Groen.

L

Legenda bij de kaart met het voorstel van de Bomenbond Rijnland voor een compensatieplan:

5x *Acer campestre* 'Elsrijk' (Veld-esdoorn); bomen 2, 4, 10, 12 en 14 (lichtgroene stippen).

1x *Pinus sylvestris* (Grove den); boom 7 (licht-oranje stip).

4x *Quercus robur* 'Koster' (Zuilvormige zomereik); bomen 1, 5, 8 en 15 (donkergroene stippen).

3x *Sorbus latifolia* 'Henk Vink' (Breedbladige meelbes); bomen 6, 16, 17 (roze stippen)

4x *Tilia cordata* 'Rancho' (Winterlinde); bomen 3, 9 en 13 (blauwe stippen)

Van de genoemde boomsoorten scoort de zuilvormige zomereik het minst op boomkroonbedekking (de projectie op de grond in m²), circa 10 m²; voor de lijsterbes is dat circa 12 m² en voor de veldesdoorn circa 30 m².

Voor het boomkroonvolume (de bladmassa) scoort de lijsterbes het minst, circa 25 m³, de zuileik circa 65 m³ en de veldesdoorn 155 m³.

Voor de na te streven verkoeling en schaduwwerking is een mix van soorten aan te bevelen.

Gebruik maken van aanwezige ruimte voor een extra (beeldbepalende) boom

Die ruimte voor een extra boom zien wij in het midden van de Seringenstraat: in het grote groenvak tegenover huisnummers 21-27 (het grote groenvak aan de Seringenstraat/Hyacintenstraat, waarin slechts drie berken staan). Op die plek pleiten wij voor de aanplant van een beeldbepalende wintergroene conifeer (boom 18): een zwarte den (*Pinus nigra*). Dit groenvak vervult ook een functie als speelplek. Genoemde kan de verblijfskwaliteit versterken.

Groeiplaatsen optimaliseren

In het adviesrapport voor het compensatieplan gaat Boomtotaalzorg in de berekeningen uit van benodigde groeiplaatsen met een ondergronds volume van 11 m³ voor de *Sorbus aucuparia* en 14 m³ voor de *Quercus robur* 'Koster' (zie Tabel 2 Kostenraming; blz 14/29). Onze vraag is waarom niet voor iedere groeiplaats bijvoorbeeld 20 m³ gerealiseerd kan worden. Uit afbeelding 11 op blz. 13/20 blijkt dat die omvang nodig is voor een optimaal resultaat.

De nieuwe bomen zijn gebaat met optimale groeiplaatsen. Voldoende ondergrondse groeiruimte, alsook grote boomspiegels opdat waarbij de natuurlijke voedselkringloop wordt gefaciliteerd. De huidige huizen hebben vier meter diepe voortuinen. Indien de nieuwe woningen vergelijkbare tuinen behouden, dan is het van belang dat daar na afronding van de bouw de tuinaarde van goede kwaliteit is. Voorkomen moet worden dat die grond door de bouwactiviteiten blijvend is verdicht. Dus oplevering van goed waterdoorlaatbare tuingrond, aangezien de bomen vermoedelijk ook daar met hun wortels op zoek gaan naar water.

Dan ook de vraag hoe het zit met de ondergrondse infrastructuur. De huidige bomen groeien precies op de tracés van water en elektra. Hoe zit dat met de nieuwe verzwaarde tracés? Hoe verhoudt de standplaats van de nieuwe bomen zich tot de tracés?

Is een andere inrichting van de ruimte tussen de gevels van de nieuwe huizen en de rijweg bespreekbaar, opdat de openbare verblijfsruimte in de nieuwe situatie meer gaat lijken op 'vakantie in eigen straat'⁵, met goed begaanbare stoepen en ruime ondergrondse groeiplaatsen voor de bomen en grote boomspiegels in de lengterichting van de straat. Zou bespreekbaar kunnen zijn dat hiertoe de voortuinen van de nieuwe huizen bijvoorbeeld een meter (of meer) korter worden?

Begaanbaarheid stoep

Indien een oplossing met een herverkaveling van tuinen en stoep niet haalbaar is, dan zou naar andere alternatieve oplossingen gezocht kunnen worden. De huidige bomen staan midden in de stoep, een meter van de erfgrrens. Teneinde de begaanbaarheid van de stoep te verbeteren zouden de bomen meer richting de parkeervakken geplant kunnen worden, waarbij bij de wijze van inrichten van de straat een alternatieve oplossing gevonden wordt voor het parkeren van een gelijkblijvend aantal auto's (bijvoorbeeld een andere oriëntatie van de parkeervakken, dan wel het benutten van aanwezige verharding die momenteel niet wordt benut voor parkeren, dan wel het verbreden van de stoep ten koste van de breedte van de rijweg.

Procedureel loskoppelen van de kapvergunning en compensatieplan

Wij kunnen ons voorstellen dat er haast is geboden met de aanvraag voor een kapvergunning opdat de sloopnieuwbouw niet onnodig wordt vertraagd.

Aangezien wij geen bezwaar zullen maken tegen de kap van 12 bomen (en het eventueel verplanten van 5 bomen), maar wij wel graag nadere afstemming wensen over het compensatieplan, zou een oplossing kunnen zin om deze twee plannen los te koppelen. Met het compensatieplan is minder haast geboden. De straat zal immers twee jaar lang

---

⁵ Deze terminologie komt uit het boek 'De fijne stad' (2025) van Vincent Luyendijk. Vakantiestraten maken in de vakantieperiode ruimte voor spelen en ontmoeten (blz. 47)

in gebruik zijn voor de bouwactiviteiten, tijdens welke periode de parkeerplaatsen aan de even zijde van de Seringenstraat in gebruik zijn bij de aannemer.

Wij zouden graag zien dat de gelegenheid wordt genomen om te kijken wat wél kan.

In het boek 'De fijne stad' van Vincent Luyendijk wordt de gemeente Leiden opgevoerd als een stad van de groene veranderingen (blz. 207) met inspirerende voor/na beelden.

De Seringenstraat kan zo'n inspirerend voorbeeld zijn.

BBR.EAJG.16.01.2026

Bijlage: proces wat aan deze zienswijze voorafging

De secretaris van de Bomenbond Rijnland ontving een eerste verzoek om mee te denken via een mail van Willem van Hoof, van woningbouwvereniging De Sleutels, op 20 november 2025. Op die datum ontvingen wij van hem ook de in opdracht van De Sleutels door Boomtotaalzorg opgestelde Bomen Effect Analysen betreffende 17 bomen in het plangebied Seringenstraat (15 bomen in de Seringenstraat zelf, een boom in de Dahliastraat en een boom aan de Kastanjekade).

Een vervolgmail ontvingen wij op 11 december 2025, wat ons aanleiding gaf, in de persoon van Bea Hoogheid, telefonisch contact op te nemen teneinde nadere informatie te ontvangen. Het compensatieplan hadden wij op dat moment nog niet ontvangen.

Het compensatieplan is vastgesteld op 19 december 2025, Dit plan ontvingen wij op 6 januari 2026.

Het voorafgaande contact tussen initiatiefnemer De Sleutels en Bomenbond Rijnland was prettig en voortvarend.

Op vrijdag 16 januari vond overleg plaats op het kantoor van woningbouwvereniging De Sleutels, waarbij aanwezig zijn: Willem van Hoof van de woningbouwvereniging, Roelant Jonker en Bart van Eijk de gemeente Leiden en Bea Hoogheid en Eduard Groen van de BBR. De zienswijze is na overleg met secretaris Tessa Viragh en lid/adviseur Bea Hoogheid opgesteld door bestuurslid Eduard Groen.

De eerdere concept-zienswijze is aangepast naar aanleiding van het gevoerde overleg en is op maandag 19 januari 2026 verzonden aan woningbouwvereniging De Sleutels en aan de Gemeente Leiden.

Wij hopen dat deze aangepaste zienswijze (een concrete vergunningaanvraag hebben wij immers nog niet ontvangen) bijdraagt aan een goede uitkomst.